

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет**

Кафедра дитячої хірургічної стоматології

«УЗГОДЖЕНО»

Гарантом освітньо-професійної
програми «Стоматологія»

_____ Ольга ШЕШУКОВА

«20» червень 2025 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Головою вченої ради
міжнародного факультету

_____ Олександр ЛЮЛЬКА

Протокол від 20 червня 2025 року №11

СИЛАБУС

**КЛІНІЧНЕ НАВЧАННЯ (НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА) 4-Й КУРС
Модуль 5. «Клінічне навчання (навчальна практика)
з дитячої хірургічної стоматології»**

обов'язкова

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс та семестр вивчення
навчальної дисципліни

другий (магістерський)
22 Охорона здоров'я
221 Стоматологія
магістр стоматології
лікар-стоматолог
Стоматологія
денна
4 курс
7 – 8 семестри

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
дитячої хірургічної стоматології
Зав. кафедри _____ Павло ТКАЧЕНКО

Протокол від 19 червня 2025 року № 21

Полтава – 2025 рік

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Ткаченко Павло Іванович д.мед.н., професор. Лохматова Наталія Михайлівна к.мед.н., доцент. Доленко Ольга Борисівна к.мед.н., доцент. Білоконь Сергій Олександрович к.мед.н., доцент. Попело Юлія Вікторівна Ph.D., доцент. Коротич Наталія Миколаївна к.мед.н., асистент.
Профайл викладача (викладачів)	https://ped-hirstom.pdmu.edu.ua/common
Контактний телефон	0664603303
E-mail:	ped.hirstom@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://ped-hirstom.pdmu.edu.ua/common

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни «Клінічне навчання (навчальна практика) 4-й курс»

Кількість кредитів / годин – 15,0 / 450 год., із них:

Лекції (год.) – немає

Семінарські заняття (год.) – немає

Практичні заняття (год.) – 240

Самостійна робота (год.) – 210

Вид контролю – підсумковий модульний контроль

Обсяг Модуль 5. Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології

Кількість кредитів / годин – 2,0 / 60 год., із них:

Лекції (год.) – немає

Семінарські заняття (год.) – немає

Практичні заняття (год.) – 32

Самостійна робота (год.) – 28

Вид контролю – підсумковий модульний контроль

Політика навчальної дисципліни

Організації освітнього процесу на кафедрі дитячої хірургічної стоматології реалізується відповідно до нормативних документів ПДМУ:

- «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті»;
- «Положення про академічну доброчесність Полтавського державного медичного університету»;

- «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті»;
- Правила внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету та ін. <https://pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/normativni-dokumenti>
- Здобувачі усіх рівнів вищої освіти мають право на визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті».

Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти на кафедрі дитячої хірургічної стоматології передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, особисту присутність на всіх лекційних і практичних заняттях, не спізнюватися на заняття, та пропускати їх без поважних причин, окрім випадків спричинених поважними причинами; повідомляти деканат про причину відсутності при складанні ПМК, в робочий час протягом дня їх проведення; відпрацювати всі пропущені заняття; виконувати вимоги навчального плану у терміни; досягати, визначених для відповідного рівня вищої освіти, результатів навчання. За порушення принципів доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності. («Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету»)

Дотримання принципів академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками кафедри дитячої хірургічної стоматології передбачає: надання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання; повагу людської гідності; захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю студента; контроль за дотриманням принципів доброчесності здобувачами освіти; інформування здобувачів освіти про типові порушення принципів доброчесності та види відповідальності. https://pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/WwK8jif9Fb1SzyjXCStiqjWVmat8x3J9QFHekKWx.pdf?_gl=1*gqeahk*_ga*Nzg1MjY2NzU1LjE3MzMzMzMzMxMTQ.*_ga_V8ZTC1CVPX*czE3NTc2MTUzNzQkbzE0OSRnMSR0MTc1NzYxNzg0MSRqMzUkbDAkaDA

Здобувачі вищої освіти ПДМУ, які проходять навчання з дисципліни дитячої хірургічної стоматології зобов'язані: виконувати вимоги Законів України, Статуту Університету, поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу та дотримуватися етичних норм; виконувати вимоги з техніки безпеки, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.

Під час перебування на кафедрі дитячої хірургічної стоматології та її клінічних базах студенти повинні дотримуватися вимог до зовнішнього вигляду (дрес-коду) осіб, котрі працюють і навчаються в університеті.

Студенту університету під час перебування на базах кафедри дитячої хірургічної стоматології забороняється: порушувати графік навчального процесу, запізнюватися на заняття; користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку та отримання інформації без дозволу викладача; палити на території клінічних баз дитячої хірургічної стоматології; вчиняти аморальні дії, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику. («Правила внутрішнього розпорядку для студентів

Полтавського державного медичного університету». https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/ycZUUg0fZUvD4QBZ4a18PWhTNJH8AbU6fANHzFAF.pdf)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти на кафедрі дитячої хірургічної стоматології забезпечується системою навчально-методичного базису, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни. Контроль засвоєння навчального матеріалу з модулю «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології», винесеного на самостійне опрацювання, є обов'язковим з дотриманням принципів доброчесності та оформляється відповідно до вимог, розроблених кафедрою. («Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті» https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/wRYA15n5X9cgYzgLLwxjtYa8Y3OQ9wK6iAEtkjca.pdf)

Відвідування всіх практичних занять з дисципліни «Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» є обов'язковим. Пропущеними вважаються заняття, на яких студент особисто не був присутній. Пропущені заняття з дисципліни підлягають обов'язковому відпрацюванню. Студенти, які не відпрацювали пропущені заняття не допускаються до складання ПМК з дисципліни. Відпрацювання незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти відбувається на кафедрі за два тижні до закінчення семестру і проводиться у випадку якщо середній бал з дисципліни менше 3,0. Студенту необхідно відпрацювати таку кількість незадовільних оцінок, щоб середній бал дорівнював 3,0. Відпрацювання пропущених занять та незадовільних оцінок проводить на кафедрі науково-педагогічний працівник, призначений завідувачем кафедри і фіксується в «Журналі обліку відпрацювань незадовільних оцінок». («Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету» https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/Tw1ZR7sjAmDI8i0uE6kRX5q2F80J6AiwT22dvVlQ.pdf)

Усі вище перелічені документи розміщені на сторінці навчального відділу ПДМУ в розділі «Нормативні документи» <https://pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenty>

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль 5 «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» передбачає опанування практичними навичками які пов'язані з етіологією, патогенезом, клінікою, діагностикою, лікуванням запальних захворювань, травматичних ушкоджень зубів та кісток у дітей з урахуванням вікових анатомо-топографічних особливостей ЩЛД, загального стану здоров'я та психоемоційного стану дитини. Під час клінічного навчання: формується вміння збирати інформацію про загальний стан пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки та ведення нормативної медичної документації, призначати додаткові методи обстеження, вдосконалювати вміння аналізувати результати обстеження та проводити диференційну діагностику, визначати попередній та остаточний клінічний діагноз основних хірургічних захворювань ЩЛД; засвоюються план, вид і принципи комплексного лікування в клініці дитячої хірургічної стоматології, різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених хірургічних стоматологічних захворювань у дітей.

Навчальна дисципліна «Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» є обов'язковою.

Предметом вивчення дисципліни дисципліни «Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» є методики загального та місцевого знеболення, операції видалення тимчасових та постійних зубів, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування запальних захворювань тканин щелепно-лицевої ділянки, травматичних ушкоджень м'яких тканин, зубів та кісток ЩЛД у дітей.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки):

Дисципліни	Знати	Вміти
1	2	3
Пререквізити		
<u>Гістологія</u>	Особливості розвитку та гістологічної будови щелеп, альвеолярного відростку, м'яких тканин ЩЛД, емалі, дентину, пульпи зуба.	Розрізняти гістологічні структури органів ЩЛД та зуба.
<u>Анатомія</u>	Особливості м'яких тканин, будови кісткової тканини, кровносною системи, і нервації щелепно-лицевої ділянки у дітей. Особливості будови тимчасових та постійних зубів. Особливості розташування судинно-нервових пучків та їх фізіологічних отворів на кістках в залежності від віку дитини.	Розрізняти основні анатомічні ознаки та структури м'яких тканин ЩЛД.
<u>Оториноларингологія</u>	Основні складові ЛОР-патології, що сприяють розвитку патології зубо-щелепної системи. Своєчасне попередження та методи виявлення патології ЛОР – органів	Провести загальноклінічне обстеження хворого. Виявити можливу патологію. Визначити прогноз її впливу на зубо-щелепну систему.
<u>Хірургічна стоматологія</u>	Методи знеболення щелепно-лицевої ділянки. Методики амбулаторних оперативних втручань в щелепно-лицевій ділянці. Особливості перебігу запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.	Провести знеболення щелепно-лицевої ділянки з врахуванням анатомічних вікових особливостей. Провести амбулаторне оперативне втручання в щелепно-лицевій ділянці у дітей.
<u>Дитяча терапевтична стоматологія</u>	Особливості будови тимчасових та постійних зубів, строки прорізування зубів.	Провести загальноклінічне обстеження хворого. Виявити можливу патологію. Визначити прогноз її впливу на зубо-щелепну систему.
<u>Фармакологія</u>	Групи лікарських препаратів, що застосовуються при комплексному лікуванні дітей з пухлинами м'яких тканин. Препарати для антибактеріальної та протизапальної терапії.	Обирати лікарські препарати за фармакологічними властивостями та призначенням.
Постреквізити		
<u>Ортодонтія</u>	Своєчасне попередження та усунення	Проводити своєчасне попередження

	зубо-щелепної деформації.	зубо-щелепної деформації. Проводити усунення зубо-щелепної деформації.
--	---------------------------	---

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» полягає у закріпленні практичних навичок у межах компетентностей та програмних результатів навчання, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівців за спеціальністю 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я»: оволодіння основними стоматологічними маніпуляціями та методами діагностики хірургічної стоматологічної патології у дітей для верифікації діагнозу і вибору методу лікування по показанням; формування відповідальності студента, як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

Вивчення ОК «Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» ґрунтується відповідно на завданнях окреслених цілями сталого розвитку ООН (ЦСР) до 2030 року. Зокрема, ЦСР 4 Якісна освіта передбачає забезпечення знаннями і навичками, необхідними для сприяння сталому розвитку, у тому числі шляхом навчання з питань сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, пропаганди культури миру та ненасильства, громадянства світу й усвідомлення цінності культурного різноманіття і вкладу культури в сталий розвиток.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» є набуття вмінь:

- Проводити обстеження хворого та хірургічне лікування основних стоматологічних захворювань у клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Визначати провідні синдроми і симптоми у дитячій хірургічній стоматології.
- Обґрунтувати і оформити попередній клінічний діагноз в клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Визначати остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Визначати характер та принципи лікування в клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Використовувати принципи профілактики стоматологічних захворювань та їх ускладнень в дитячій хірургічній стоматології.
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці дитячої хірургічної стоматології.
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої хірургічної стоматології.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні).

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності.

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
11. Здатність працювати в команді.
16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛЮ.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна.

1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).
2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).
6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.
8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).
13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).
19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).
23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).
24. Розробляти заходи щодо організації, інтеграції надання стоматологічної допомоги населенню та проводити маркетинг медичних, в тому числі стоматологічних послуг в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

Результати навчання для дисципліни:

знати:

- анатомо-фізіологічні особливості розвитку та будови тканин і органів ЩЛД у дітей;
- анатомічну будову щелеп та орієнтири для визначення цільових пунктів при проведенні провідникових анестезій у дітей різного віку;
- анестетики, які найбільш часто застосовуються для місцевого знеболення тканин ЩЛД у дітей;
- ускладнення під час проведення місцевого знеболювання;
- види загального знеболювання та речовини, які використовуються для його проведення;
- показання та протипоказання до загального знеболювання в умовах поліклініки та стаціонару;
- анатомічну будову, строки прорізування зубів та розсмоктування коренів;

- показання та протипоказання до видалення постійних та тимчасових зубів;
- інструменти для видалення зубів у дітей;
- ускладнення під час та після видалення зубів;
- анатомо-фізіологічні особливості будови тканин щелепно-лицевої ділянки, які впливають на розвиток запальних процесів;
- клінічні ознаки різних форм періоститів;
- клінічні ознаки остеомієлітів різних форм та локалізації;
- можливі ускладнення остеомієлітів та їх профілактика;
- особливості анатомо-фізіологічної будови скронево-нижньощелепного суглобу (СНЩС) у дітей різного віку;
- клінічні прояви гострого та хронічного артрити та вторинного деформуючого остеоартрозу СНЩС;
- клінічні прояви, диференційну діагностику та лікування одонтогенних кіст щелеп запального походження від тимчасових та постійних зубів.
- клінічні симптоми, характерні для запальних захворювань м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки;
- клінічні симптоми фурункула, карбункула, лімфаденіту;
- клінічні симптоми абсцесів та флегмон щелепно-лицевої ділянки;
- особливості анатомічної будови слинних залоз, розташування їх вивідних проток;
- клінічні прояви ран будь-якої етіології;
- особливості клінічного перебігу травм зубів - забиття, травматичної дистопії, перелому зуба, переломів верхньої та нижньої щелепи;

вміти:

- альвеолотомія;
- вправлення вивиху нижньої щелепи;
- місцеве знеболювання при лікуванні стоматологічних захворювань різними методами (аплікаційне, інфільтраційне, провідникове);
- зубозберігаючі оперативні втручання при періодонтитах;
- зупинка кровотечі після видалення зуба;
- кюретаж лунки;
- періостотомія;
- проведення лігатурного зв'язування зубів;
- розкриття пародонтального абсцесу;
- розріз та висічення капюшона при перікоронариті;
- тимчасова іммобілізація при переломах щелеп;
- типові та атипові видалення тимчасових та постійних зубів;
- цистотомія;
- хірургічна обробка ран м'яких тканин обличчя в межах однієї анатомічної ділянки.

Тематичний план лекцій за модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 5 «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології»		
1.	Не передбачено навчальним планом	

Тематичний план практичних занять за модулем і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології»		
1.	<p>Опанування навичками методики та послідовності обстеження пацієнта дитячого віку на стоматологічному хірургічному прийомі (скарги, анамнез, об'єктивний огляд, реєстрація стоматологічного статусу). Заповнення медичної карти стоматологічного хворого форма № 043.</p> <p><i>Мета та завдання вивчення дисципліни «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології». Алгоритм обстеження стоматологічного хворого з особливостями на стоматологічному хірургічному прийомі. Порядок заповнення карти стоматологічного обстеження (ф №043). Зубні формули (квадратно-цифрова формула, ВООЗ). Визначення стоматологічного статусу за індексною оцінкою; КПВ, КПВ+кп (інтенсивність карієсу), ГІ Green-Vermillion (стан гігієни порожнини рота) та РМА (стан пародонта).</i></p>	2
2.	<p>Опанування навичками вибору фармакологічних препаратів для проведення місцевого знеболення ЩЛД у дітей. Планування алгоритму комплексного лікування при запальних процесах в ЩЛД у пацієнтів різного дитячого віку. Фармакологічні групи, назви препаратів, дозування за віком. (ЦСР 3 – міцне здоров'я: Забезпечення загального охоплення послугами охорони здоров'я, доступ до якісних основних медико-санітарних послуг і до безпечних, ефективних, якісних і недорогих основних лікарських засобів і вакцин для всіх).</p> <p><i>Фармакологічні препарати для проведення місцевого знеболення: фармакокінетика та фармакодинаміка, показання та протипоказання до застосування, особливості вікового дозування, формули для розрахунку дози в залежності від віку. Основні групи (антибактеріальні, НПЗ, антигістамінні, антисептики) та перелік фармакологічних препаратів, які можуть бути призначені для лікування запального процесу в ЩЛД у дітей. Показання, протипоказання, дозування препаратів з урахуванням віку. Рецептатура. Принципи комплексного лікування гострого та хронічного банального запального процесу ЩЛД у дітей у віковому аспекті.</i></p>	2
3.	<p>Опанування навичками особливостей техніки проведення місцевого знеболення тканин верхньої щелепи у віковому аспекті.</p> <p><i>Особливості техніки інфільтраційного та провідникового знеболювання на верхній щелепі у дітей різного віку: показання та протипоказання до проведення. Ускладнення, їх попередження та лікування.</i></p>	2
4.	<p>Опанування навичками особливостей техніки проведення місцевого знеболення тканин нижньої щелепи у віковому аспекті.</p> <p><i>Особливості техніки інфільтраційного та провідникового</i></p>	2

	<i>знеболювання на нижній щелепі у дітей різного віку: показання та протипоказання до проведення. Ускладнення, їх попередження та лікування.</i>	
5.	<p>Опанування навичками техніки проведення операції видалення зубів у дітей. Хірургічний стоматологічний інструментарій для видалення зубів. Заповнення медичної карти стоматологічного хворого форма № 043.</p> <p><i>Хірургічний стоматологічний інструментарій для операції видалення зуба. Відмінності набору інструментів для проведення операції видалення тимчасових зубів. Показання, протипоказання (абсолютні та відносні) до видалення зубів у дітей. Етапи операції видалення тимчасових та постійних зубів. Особливості проведення операції видалення зубів у дітей із супутніми соматичними захворюваннями. Загальні та місцеві ускладнення під час та після видалення зубів у дітей, методи їх лікування та профілактика. Заповнення медичної карти стоматологічного хворого форма № 043.</i></p>	2
6.	<p>Опанування навичками техніки проведення розтину підокісного абсцесу з вестибулярного боку верхньої та нижньої щелеп та на піднебінні у дітей різного віку. Заповнення медичної карти стоматологічного хворого форма № 043.</p> <p><i>Періост щелеп. Особливості техніки проведення розтину підокісного абсцесу різної локалізації в період змінного та постійного прикусу. Показання до проведення розтину підокісного абсцесу. Інструментарій для періостотомії, вибір методу знеболення. Заповнення медичної карти стоматологічного хворого форма № 043 з відповідним діагнозом (скарги, анамнез, стоматологічний статус, діагноз, дані додаткових методів дослідження, лікування.)</i></p>	2
7.	<p>Опанування навичками інтерпретації результатів променевої діагностики при періоститі та остеомієліті щелеп, в диференційно-діагностичному аспекті. Заповнення медичної карти стоматологічного хворого форма № 043. (ЦСР 3 – міцне здоров'я: Забезпечення загального охоплення послугами охорони здоров'я, доступ до якісних основних медико-санітарних послуг).</p> <p><i>Види та методи променевої діагностики її переваги та недоліки. Показання до призначення променевих видів діагностики при патології ЩЛД у дітей. Інформативність даних променевої діагностики в залежності від конкретної патології (періостит, остеомієліт). Основні рентгенологічні ознаки періоститу та остеомієліту щелеп у дітей. Інтерпретації результатів променевої діагностики при періоститі та остеомієліті щелеп в диференційно-діагностичному аспекті. Оформлення направлення на рентген-дослідження (ОПТГ, КТ, контактний внутрішньоротовий рентгензнімок). Заповнення медичної карти стоматологічного хворого форма № 043</i></p>	2
8.	<p>Опанування навичками техніки проведення цистотомії та інтерпретації результатів променевої діагностики при запальних одонтогенних кістах щелеп від тимчасових та постійних зубів, в диференційно-</p>	2

	<p>діагностичному аспекті.</p> <p><i>Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів. Показання до призначення цистотомії чи цистектомії у дитячому віці. Оформлення направлення на рентген-дослідження (ОПТГ, КТ, контактний внутрішньоротовий рентгензнімок). Інтерпретація результатів променевої діагностики при запальних одонтогенних кістах щелеп. Оперативні втручання - цистотомія. Вибір інструментарію, та виду знеболення.</i></p>	
9.	<p>Навчальна історія хвороби. Курація пацієнта.</p> <p><i>Перелік діагнозів для написання навчальної історії хвороби. Курація пацієнта. Заповнення медичної карти стоматологічного хворого форма № 043. Письмове оформлення навчальної історії хвороби за формою.</i></p>	2
10	<p>Опанування навичками техніки та алгоритму обстеження пацієнтів з лімфаденітом та патологією слинних залоз. Інтерпретація результатів додаткових методів дослідження, призначення комплексного лікування.</p> <p><i>Алгоритм та особливості об'єктивного обстеження пацієнтів з лімфаденітом ЩЛД та патологією слинних залоз. Додаткові методи дослідження, які використовуються при даних патологіях. Показання та вибір до призначення додаткових методів дослідження, їх інтерпретація. Вибір умов (амбулаторно, стаціонар) та методу лікування. Алгоритм призначення медикаментозного лікування в залежності від патології та віку пацієнта.</i></p>	2
11	<p>Опанування навичками проведення диференційної діагностики запальних одонтогенних та неодонтогенних процесів м'яких тканин ЩЛД у дітей (фурункул, карбункул, бешиха, абсцес, флегмона).</p> <p><i>Алгоритм та особливості об'єктивного обстеження пацієнтів з запальними одонтогенними та неодонтогенними процесами м'яких тканин ЩЛД у дітей (фурункул, карбункул, бешиха, абсцес, флегмона). Показання та вибір до призначення додаткових методів дослідження, їх інтерпретація. Вибір умов (амбулаторно, стаціонар) методу лікування. Алгоритм призначення медикаментозного лікування в залежності від патології та віку пацієнта.</i></p>	2
12	<p>Опанування навичками техніки та алгоритму обстеження пацієнтів з патологією СНЩС, інтерпретація результатів променивих методів дослідження, призначення комплексного лікування.</p> <p><i>Алгоритм та особливості об'єктивного обстеження пацієнтів з патологією СНЩС. Додаткові методи дослідження, які використовуються при такій патології. Показання та вибір до призначення додаткових методів дослідження, їх інтерпретація при патології СНЩС. Оформлення направлення на рентген-дослідження СНЩС. Вибір умов (амбулаторно, стаціонар) та методу лікування. Алгоритм призначення медикаментозного лікування в залежності від патології СНЩС та віку пацієнта.</i></p>	2

13	<p>Опанування навичками первинної хірургічної обробки при травматичних пошкодженнях м'яких тканин ЩЛД. Види та етапи первинної хірургічної обробки ран.</p> <p><i>Алгоритм та особливості об'єктивного обстеження пацієнтів при травматичних пошкодженнях м'яких тканин ЩЛД. Додаткові методи дослідження, які використовуються при даній патології. Показання, вибір до призначення додаткових методів дослідження та їх інтерпретація. Види та етапи первинної хірургічної обробки ран. Алгоритм призначення медикаментозного лікування в залежності від тяжкості травматичних пошкодження м'яких тканин ЩЛД.</i></p>	2
14	<p>Опанування навичками техніки та алгоритму обстеження при травматичних пошкодженнях зубів та щелеп у дітей, інтерпретації результатів променевих методів дослідження, призначення комплексного лікування. (ЦСР 11 – сталий розвиток міст і громад: Мінімізація негативного впливу довкілля вразливої групи осіб (дітей)).</p> <p><i>Алгоритм та особливості об'єктивного обстеження пацієнтів при травматичних ушкодженнях зубів і щелеп у дітей. Додаткові методи дослідження, які використовуються при такій патології. Показання та вибір до призначення додаткових методів дослідження, їх інтерпретація. Алгоритм лікування в залежності від тяжкості травматичного ураження зубів та щелеп з врахуванням віку пацієнта.</i></p>	2
15	<p>Захист навчальної історії хвороби.</p> <p><i>Оформлена власноруч здобувачем навчальна історія хвороби.</i></p>	2
16	<p>Підсумковий модульний контроль.</p> <p><i>Перелік теоретичних питань та практичних навичок для складання ПМК з дисципліни Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології»</i></p>	2

Самостійна робота

№ п/п	Зміст	Кількість годин
Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології»		
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка	14
2.	Написання навчальної історії хвороби.	10
3.	Підготовка до підсумкового модульного контролю	4
4.	Разом за модуль	28

Індивідуальні завдання

1. Робота в студентському науковому гуртку з оформленням тез для матеріалів науково-практичних конференцій та підготовкою доповідей на студентську наукову конференцію.
2. Створення відеотеки навчальних методик хірургічних втручань в щелепно-лицьовій ділянці у дітей.

3. Виготовлення засобів для унаочнення навчання (таблиці, препарати, тематичні фото – матеріали, мультимедійні презентації тощо).
4. Участь у профільних студентських олімпіадах з дисципліни.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю Модуля «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології».

1. Класифікація методів знеболювання (загальне, місцеве, їх види) тканин щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД).
2. Анестетики, для місцевого знеболення тканин ЩЛД. Показання до застосування, дозування відповідно до віку.
3. Особливості аплікаційного та інфільтраційного знеболювання тканин ЩЛД у дітей.
4. Техніка провідникових анестезій на верхній щелепі у дітей різного віку.
5. Техніка провідникових анестезій на нижній щелепі у дітей різного віку.
6. Місцеві ускладнення під час проведення провідникової анестезії, їх попередження.
7. Загальні ускладнення місцевої анестезії ЩЛД: непритомність, колапс, анафілактичний шок у дітей. Набряк Квінке. Алгоритм надання невідкладної допомоги.
8. Показання та протипоказання до видалення постійних та тимчасових зубів.
9. Етапи операції видалення зуба та особливості їх проведення. Особливості видалення тимчасових та постійних зубів.
10. Ускладнення під час та після операції видалення зубів, їх профілактика та лікування.
11. Післяекстракційні кровотечі. Діагностика, методи та об'єм невідкладної допомоги.
12. Алгорит комплексного протизапального лікування: методи, препарати, дозування відповідно до віку.
13. Гострий одонтогенний періостит щелеп у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості діагностики та лікування.
14. Хронічний періостит щелеп. Етіологія, класифікація та особливості клінічного перебігу, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
15. Диференційна діагностика гострого та хронічного періоститу щелеп.
16. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика Принципи лікування.
17. Гострий гематогенний остеомієліт. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика.
18. Хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп у дітей. Клініко-рентгенологічні форми хронічного одонтогенного остеомієліту. Показання до хірургічного лікування.
19. Диференційна діагностика періоститу і остеомієліту за результатами променевої діагностики.
20. Методи обстеження пацієнтів з захворюваннями СНЩС у дітей.
21. Інтерпретація результатів променевих методів дослідження СНЩС.
22. Диференційна діагностика запальних захворювань СНЩС. Принципи лікування.
23. Одонтогенні запальні кісти щелеп від постійних та тимчасових зубів. Клініко-рентгенологічні, диференційно-діагностичні ознаки одонтогенних запальних кіст.
24. Показання до проведення цистотомії та цистектомії.
25. Лімфаденіти ЩЛД у дітей. Методи та алгоритм обстеження при патології лімфатичних вузлів.
26. Принципи та алгоритм комплексного лікування гострих та хронічних лімфаденітів.
27. Запальні захворювань слинних залоз, методи та алгоритм обстеження пацієнтів при патології слинних залоз.
28. Принципи комплексного лікування запальних захворювань слинних залоз.
29. Фурункул, карбункул, бешиха щелепно-лицевої ділянки. Методи та алгоритм обстеження, принципи лікування.

30. Абсцес та флегмона щелепно-лищевої ділянки. Методи та алгоритм обстеження, принципи лікування.
31. Вивихи тимчасових та постійних зубів. Методи та алгоритм обстеження, принципи лікування.
32. Переломи тимчасових та постійних зубів. Методи та алгоритм обстеження, принципи лікування.
33. Класифікація травматичних уражень м'яких тканин щелепно-лищевої ділянки.
34. Первинна хірургічна обробка ран її класифікація та етапи.
35. Термічні ураження тканин щелепно-лищевої ділянки у дітей. Методи та алгоритм обстеження, принципи лікування.
36. Комплексне лікування переломів верхньої щелепи в залежності від тяжкості травми та віку дитини.
37. Комплексне лікування переломів нижньої щелепи в залежності від тяжкості травми та віку дитини.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю Модуля «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології».

1. Зібрати анамнез та оформити медичну документацію хворих з запальними процесами м'яких тканин та щелеп, травмами щелепно-лищевої ділянки.
2. Сформулювати діагноз з запальними процесами та травмами щелепно-лищевої ділянки у дітей.
3. Розшифрувати рентгенограми та поставити попередній діагноз у хворих з запальними процесами і травмами щелеп у дітей.
4. Оформити навчальну історію хвороби.
5. Зробити виписку з історії хвороби.
6. Провести аплікаційне знеболювання м'яких тканин у дітей.
7. Провести інфільтраційне знеболювання тканин щелепно-лищевої ділянки у дітей.
8. Провести провідникове знеболювання нижньої щелепи.
9. Провести провідникове знеболювання верхньої щелепи.
10. Видалити тимчасові та постійні зуби на верхній та нижній щелепі.
11. Накласти П-подібний шов на лунку у разі виникнення кровотечі після видалення зуба.
12. Провести розтин періостального абсцесу з локалізацією на вестибулярній поверхні коміркового відростку та на піднебінні.
13. Провести розтин поверхневого абсцесу м'яких тканин.
14. Призначити комплексне лікування при запальних процесах щелепно-лищевої ділянки у дітей.
15. Вправити вивих нижньої щелепи.
16. Провести первинну хірургічну обробку рани м'яких тканин ЩЛД без дефекту.
17. Зробити іммобілізацію зубів у разі їх пошкодження.
18. Накласти назубо-ясеневу шину у разі перелому тіла нижньої щелепи.
19. Надати медичну допомогу при обмороці, колапсі, анафілактичному шоці, набряку Квінке.

Методи навчання

На кафедрі в навчальному процесі використовуються наступні методи навчання:

- **вербальні/словесні** (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні** (різні види вправляння, виконання медичних стоматологічних маніпуляцій, практики);
- **пояснювально-ілюстративний** – передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

- проблемного викладу;
- презентації;
- бесіди та тематичні дискусії,
- електронні лекції;
- частково-пошукові;
- дистанційні консультації.

Форми і методи оцінювання.

На кафедрі при вивченні навчальної дисципліни «Клінічне навчання (навчальна практика) 4 курс Модуль «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» згідно з нормативно-правовими актами, що регулюють організацію навчального процесу, контрольні заходи по оцінюванню навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ПДМУ включають наступні форми контролю: поточний та підсумковий. Використовуються наступні методи поточного контролю: усний контроль, письмовий, тестовий, програмований контроль, а також методи самоконтролю для самооцінки.

Усний контроль (усне опитування). Усне опитування на кафедрі застосовується в послідовність: формулювання запитань (завдань) з урахуванням специфіки предмета і вимог програми; підготовка студентів до відповіді та викладу знань; коригування викладених у процесі відповіді знань; аналіз і оцінювання відповіді. За актуальністю запитання для усної перевірки поділяють на основні, додаткові й допоміжні.

Письмовий контроль. Його метою є з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння знаннями, вміннями та навичками з дисципліни, визначення їх якості – правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці.

Метод самоконтролю. Його суттю є усвідомлене регулювання студентом своєї діяльності задля забезпечення таких її результатів, які б відповідали поставленим завданням, вимогам, нормам, правилам, зразкам. Мета самоконтролю – запобігання помилкам і виправлення їх. Показником сформованості самоконтролю є усвідомлення студентом правильності плану діяльності та її операційного складу, тобто способу реалізації цього плану.

Метод самооцінки. Передбачає критичне ставлення студента до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів.

Система поточного і підсумкового контролю

Оцінювання поточної навчальної діяльності на кафедрі дитячої хірургічної стоматології проводиться науково-педагогічними працівниками під час практичних занять. Реалізується поточний контроль у формі вирішення ситуаційних завдань, усного опитування на практичних заняттях. Критерії оцінювання ПМК доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни (перше практичне заняття) та представлені в таблиці 1.

Критерії оцінювання ПМК доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни (перше практичне заняття) та представлені в таблиці 1.

Таблиця 1. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час

		опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) – конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль – проводиться лише після поточного заняття, що передує підсумковому модульному контролю. Конвертація проводиться за наступним алгоритмом:

- підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до даного модуля (з точністю до сотих бала);
- для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середню оцінку отриману за традиційною 4-бальною шкалою треба помножити на коефіцієнт 24. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка складає 2 бала. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою;
- середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі, а не на фактично відвідану студентом

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів усіх дисциплін усіх кафедр є єдиною і складає 72 бала (3,0 середній бал).

В разі, якщо у студента середній бал з Модуля «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» менше 3,0 йому необхідно відпрацювати таку кількість незадовільних оцінок, щоб середній бал із дисципліни дорівнював 3,0.

Підсумковий модульний контроль Модуля «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» проводиться, на останньому практичному занятті модуля.

До ПМК з Модуля «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків практичних занять, засвоїли теми винесені для

самостійної роботи в межах модуля та виконали всі вимоги передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни.

Здобувачі вищої освіти які під час вивчення Модуля «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 2, при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою. У разі, незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає ПМК за загальними правилами.

Підсумковий модульний контроль Модуля «Клінічне навчання (навчальна практика) з дитячої хірургічної стоматології» оцінює теоретичну та практичну підготовку, і складається з двох частин: перша – оцінка за оформлення «Медичної карти стоматологічного хворого форма № 043» (5 шт.) (додаток 1), друга - проводиться в усній формі - оцінюються відповіді на два теоретичних питання, практичну навичку та опис рентгенологічного знімку.

Результат ПМК оцінюється у балах (традиційна 4-бальна оцінка не виставляється). Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, за якої контроль вважається складеним, є 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (табл.2).

Таблиця 2. Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А*16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130	D	

3,3	79	53	132				
3,35	80	54	134				
3,4	82	54	136				
3,45	83	55	138				
3,5	84	56	140	С	4 добре		
3,55	85	57	142				
3,6	86	58	144				
3,65	88	58	146				
3,7	89	59	148				
3,75	90	60	150				
3,8	91	61	152				
3,85	92	62	154				
3,9	94	62	156				
3,95	95	63	158				
4	96	64	160			В	
4,05	97	65	162				
4,1	98	66	164				
4,15	100	66	166				
4,2	101	67	168				
4,25	102	68	170				
4,3	103	69	172				
4,35	104	70	174				
4,4	106	70	176				
4,45	107	71	178				
4,5	108	72	180	А	5 відмінно		
4,55	109	73	182				
4,6	110	74	184				
4,65	112	74	186				
4,7	113	75	188				
4,75	114	76	190				
4,8	115	77	192				
4,85	116	78	194				
4,9	118	78	196				
4,95	119	79	198				
5	120	80	200				

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів усіх дисциплін усіх кафедр є єдиною і складає 72 бала.

Перед проведенням ПМК завідувач навчальної частини кафедри отримує відомості в деканаті під свій особистий підпис. Викладач, який проводить ПМК, призначається завідувачем кафедри і затверджується у відповідному графіку.

При оцінюванні ПМК враховуються відмітки за усі контрольні завдання. До підсумкового модульного контролю допускається студент, який на 100% виконав запропоновану кількість практичних навичок, виклав їх у письмовій формі. Максимальна кількість балів за оформлення «Медичної карти стоматологічного хворого форма № 043» дорівнюється 40 балам, мінімальна кількість балів – 30 балів:

– 40 - 38 балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та ґрунтовно описав їх на достатньо високому теоретичному рівні.

- 37 - 34 балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм опис, але допустив при цьому несуттєві помилки.
- 33 - 30 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм опис, але допустив при цьому суттєві помилки.
- 29 и менше балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому грубі суттєві помилки.

Оцінка за усну частину, яка складається з двох теоретичних питань, практичної навички та рентгенологічного знімку, нараховується наступним чином: мінімальна кількість балів – 20, максимальна – 40 балів. Кожне завдання (два теоретичних питання, практична навичка та рентгенологічний знімок) оцінюється:

- 9 - 10 балів – студент володіє не менш ніж 90% знань з питань усної частини. Добре орієнтується в предметній термінології. Чітко формулює відповіді на поставлені запитання. Практичне завдання виконується в повному обсязі.
- 7 - 8 балів – студент володіє знаннями в обсязі не менш ніж 75 – 89% з питань усної частини, допускає несуттєві помилки, які виправляє. Практичне завдання виконується в повному обсязі, допускаються незначні помилки.
- 5 - 6 балів – студент володіє знаннями по темі в обсязі не менше 60 – 74% з питань усної частини. Відповіді недостатньо точні, навідні запитання їх не відкореговують. Не в повному обсязі виконує практичне завдання.
- 0 балів – студент не показав необхідний мінімум знань в межах 59% з питань усної частини. Нездатний відповідати на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями. Практичними навичками не володіє.

Кількість балів за ПМК розраховується за формулою:

кількість балів за ПМК = кількість балів за письмове оформлення «Медичної карти стоматологічного хворого форма № 043» + кількість балів за 1-е теоретичне питання + кількість балів за 2-е теоретичне питання + кількість балів за практичну навичку + кількість балів за опис рентгенологічного знімку.

- Мінімальна кількість балів:
30 б. + 5 б. + 5 б. + 5 б. + 5 б.=50 б.
- Максимальна кількість балів:
40 б. + 10 б. + 10 б. + 10 б. + 10 б.=80 б.

Науково-педагогічний працівник, що проводив ПМК, вносить у «Відомості підсумкового модульного контролю» та індивідуальний навчальний план студента не пізніше як на наступний день та закріплює особистим підписом. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів. Інформація про здобувачів освіти, яким не зарахований ПМК з дитячої хірургічної стоматології з точним зазначенням причини не зарахування також вноситься до «Відомості підсумкового модульного контролю» та індивідуальні навчальні плани студентів з позначкою «н/д» (не допущений) позначка «н/з» (не з'явився) у колонці «бали за ПМК». «Відомість підсумкового модульного контролю» завідувач навчальної частини кафедри передає до деканату того ж дня.

За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) результати оцінювання, отримані під час складання ПМК здобувачу освіти виставляється оцінка «незадовільно».

Здобувач вищої освіти має право на складання та два перескладання ПМК з дитячої хірургічної стоматології. Дозвіл на перескладання ПМК видається деканом. Персональна відомість перескладання ПМК заповнюється завідувачем кафедри або уповноваженою ним особою у двох примірниках, один з яких залишається на кафедрі, другий у день заповнення повертається в деканат завідувачем навчальної частини кафедри дитячої хірургічної стоматології. https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYUkpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf

Методичне забезпечення

1. Робочий навчальний план.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Силабус з навчальної дисципліни.
4. Тематичний план практичних занять.
5. Перелік теоретичних питань до підготовки здобувачів до ПМК.
6. Перелік практичних навичок до ПМК.
7. Комплекти результатів додаткових методів дослідження.
8. Навчальні посібники підготовлені науково-педагогічними працівниками кафедри.
9. Мультимедійні презентації.
10. Наочні матеріали.
11. Навчально-методична література.

Рекомендована література

Базова

1. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: нац. Підруч. / Л.М. Яковенко, В.Г. Черкасов, І.Л. Чехова та ін.; за ред. проф. Л.М. Яковенко. – 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 496 с.: кольор. вид.

Допоміжна

1. Тестові завдання для підготовки до ліцензійованого іспиту "Крок 2. Стоматологія" з дитячої стоматології [Текст] = Test Items for Licensing Examination "Krok 2. Stomatology" on Paediatric Dentistry: навч.-метод. посіб. / О. І. Годованець, А. В. Котельбан, М. П. Митченко [та ін.]; М-во охорони здоров'я України, Буковин. держ. мед. ун-т. - Чернівці: БДМУ, 2021. - 178 с. - Текст англ.
2. Ткаченко П. І., Дмитренко М. І., Старченко І. І., Чоловський М. О. Хірургічна ортодонція / Монографія. - Полтава, 2020. - 108 с
3. Acute and Chronic Maxillofacial Lymphadenitis in Children / P.I. Tkachenko, S.O. Bilokon, N.M. Lokmatova, Y.V. Popelo, N.M. Korotych; PSMU. – Lviv: Publishing “Magnolia 2006”, 2022. – 124 p.
4. Pediatric surgical dentistry. Outpatient treatment [Text]: Learning guide for international master's students, who are trained in specialty 221 "Stomatology" in higher education institutions of the Ministry of Health of Ukraine / P.I. Tachenko, S.O. Bilokon, N.M. Lokmatova, O.B. Dolenko; «Magnolia 2006». – Lviv, 2023. – 146 pages.
5. Benign neoplasms of soft tissues of the maxillofacial area and salivary glands in children / P.I. Tkachenko, S.O. Bilokon, N.M. Lokmatova, Y.V. Popelo – Lviv: Publishing “Magnolia 2006”, 2024. – 146 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://repository.pdmu.edu.ua/home>
2. <https://www.medpublish.com.ua/hirurgichna-stomatologija-ta-schelepnoliceva-hirurgija-ditjachogo-viku-pidruchnik-vnz-v-r-a-lv-harkov-lm-jakovenko-l-chehova-za-red-lv-harkova/p-672.html>
3. <https://repository.pdmu.edu.ua/collections/3d182e0b-89b3-43a9-965a-e00e5a98a45b/search>

Силабус навчальної дисципліни «Клінічне навчання (навчальна практика)» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 221 Стоматологія.

Розробники:

- Завідувач кафедри дитячої хірургічної стоматології, д.мед.н., проф. Ткаченко П.І.,
- к.мед.н., доц. Лохматова Н.М.,
- Ph.D., доц. Попело Ю. В.